

Сяська Б.В.,
здобувач вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»
Науковий керівник: Гарманчук Л.В.,
д.б.н., професор кафедри екології та зоології
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
bohdanasyaska@gmail.com

РОЛЬ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ

Система вищої екологічної освіти перебуває на шляху свого реформування та узгодження з кращими світовими зразками та передбачає впровадження компетентнісного підходу до процесу її модернізації. Це стосується і підготовки працівників сфери геодезії та землеустрою, позаяк у світі зростає усвідомлення значущості екологічної освіти в житті окремої людини, актуалізується соціально-екологічна політика, зростає потреба у нагальному вирішенні екологічних проблем довкілля, що потребує впровадження окреслених питань у зміст професійної підготовки. Відтак проблема формування екологічної компетентності майбутніх фахівців у галузі геодезії та землеустрою, з огляду на відкриття ринку землі у нашій державі та неконтрольовану забудову й урбанізацію територій, є затребуваною й актуальною. Важливе значення у цьому процесі є реалізація екологічної освіти студентської молоді та створення сприятливих умов у закладі вищої освіти для вибору студентами індивідуальної освітньої траєкторії екологічного спрямування, яка дає змогу поглибити екологічні знання, уміння й навички та головне набути досвід їх застосування під час проходження навчальних і виробничих практик. Не менш значимим у формуванні екологічної компетентності майбутнього фахівця є забезпечення освітніх можливостей студентів у здійсненні екологічної самоосвіти. Здатність до самоосвіти лежить в основі самостійної діяльності студентів, яка мотивується освітнім середовищем та безпосередньо самим викладачем. Отже, до так званих «факторів успіху» самостійної роботи студентів ми відносимо: наявність спонукально-мотивувальних факторів освітнього процесу до самостійної діяльності; системний підхід до організації самостійної роботи; консультативний супровід викладача, регулярний проміжний контроль етапів виконання самостійної роботи та кінцеве його оцінювання; забезпечення студентам доступу до інформаційних ресурсів і наукової літератури; створення відкритої партнерської взаємодії між викладачем і студентами, надання можливості вибору завдань самостійної роботи для реалізації певних векторів особистої освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти; забезпечення позитивного емоційного відгуку студентів у процесі виконання завдань, що зумовлюється їхньою особистою зацікавленістю в здійсненні самостійної діяльності.

Звідси важливо обрати оптимальну освітню технологію, яка б відповідала поставленим критеріям з одного боку, а з іншого – давала змогу реалізовувати завдання екологічної освіти майбутніх землевпорядників у контексті формування їхньої екологічної компетентності. Такою технологією, на наш погляд, є проєктна, як така, що реалізує активну освітню діяльність студентів із наперед визначеним результатом та передбачає самостійне створення продукту діяльності, який має теоретичну або практичну цінність. Отже, зазначена технологія стимулює розвиток освітніх можливостей студентів, які є складниками їхньої екологічної компетентності, відтак, впливає на формування означеного конструкту. Якщо на практичних заняттях студенти вчать методично грамотно планувати екологічний проєкт, обґрунтовувати мету й завдання, визначати його навчально-виховну роль в освітньому процесі, то практичну реалізацію екологічних проєктів вони мають змогу здійснити під час проходження виробничої практики або в процесі виконання курсових і кваліфікаційних робіт екологічного спрямування. Приміром, у процесі вивчення обов'язкової дисципліни освітньо-професійної програми підготовки майбутніх землевпорядників «Дистанційне зондування Землі» передбачено виконання курсових робіт, тематика яких інтегрована з екологічними дослідженнями, що передбачають оцінку динаміки природних і антропогенних об'єктів та явищ і здійснення моніторингу екологічного стану навколишнього середовища. Останнім часом у зв'язку з розвитком методів обробки даних дистанційного зондування Землі (ДЗЗ) активно впроваджується їх використання для дослідження та оцінки стану природно-екологічного каркасу урбанізованої території, для забезпечення екологічно стійкої просторової організації населених пунктів. Важливою перевагою застосування проєктних технологій в освітньому процесі є самостійне виконання студентами практично усіх етапів його реалізації. Роль викладача зводиться до визначення загального спрямування курсового проєкту, моделювання можливих підходів до його організації, мотивації навчально-дослідницької та практичної діяльності майбутніх фахівців та надання консультативної допомоги у разі потреби.